

pratende en rondglurende menschen zaten wij eenzaam als op een eiland. Tot wij moesten uitstappen, tot wij afscheid van elkaar moesten nemen.

Twee dagen later kwam er bericht van Misja's zuster. Misja was overleden. Hij had zich, een kwartier nadat wij bij hem waren geweest, van het leven beroofd. Hij had het glas gebroken waar onze bloemen in stonden, met de scherven had hij zijn pols doorgesneden, de verpleegster ontdekte het veel te laat.

Thans weten wij dat Misja stierf terwijl wij in den Turkschen schommel zaten en elkaar kusten. Ik wist het toen al en ook Fritjof heeft het geweten.

Wij hebben elkaar sedertdien niet meer gezien, Fritjof en ik. Wij zorgden er beiden voor dat wij elkaar niet ontmoetten. Later, jaren daarna, heb ik somtijds muziek gehoord die Fritjof gecomponeerd had. Op een concert kwam ik op 't programma plotseling zijn naam tegen. En als ik zijn muziek hoor begint alles weer voor mij te leven: het veld, waar een zacht windje door het stoffige gras woei. De schuitjes van den schommel die statig omhoog rezen en weer neerdaalden, de wijn, de kruidje-roer-me-niet-knop en Fritjof's diepdroevige blik. En bovenal begint dan Misja's gezicht weer voor mij te leven, dat gelig en vermagerd op het kussen lag. Opnieuw worden dan de groote oogen vervuld van verlangen, opnieuw komen zijn mooie glinsterende tanden tusschen zijn lippen te voorschijn als hij lacht. Dien wreeden lach, dien kwellenden gemartelden roofdierlach.

In Fritjof's muziek leeft Misja voort. Ik weet dat zonder dat ik Fritjof ernaar behoef te vragen. Ik weet ook dat die middag Misja, Fritjof en mij onafscheidelijk aan elkaar ketent en ons van elkaar scheidt. Het is als een gemeenschappelijke schuld, die liefde voortbrengt en tevens haat. Den haat van degenen die van elkaars schuld afweten.